

SAŽETAK PRESUDE

LES AUTHENTIKS I SUPRAS AUTEUIL 91 PROTIV FRANCUSKE OD 27. LISTOPADA 2016. GODINE ZAHTJEVI BR. 4696/11 i 4703/11

Raspuštanje udruga navijača bilo je opravdano

ČINJENICE

Prvi podnositelj zahtjeva, Les Authentiks, je udruga navijača koja je službeno registrirana 2002. godine. Drugi podnositelj zahtjeva, Supras Auteuil 91, je udruga navijača koja je osnovana 1990-ih.

Dana 28. veljače 2010. godine, tijekom nogometne utakmice izbila je tučnjava između članova obje udruga i pripadnika „Boulogne Boys”, navijača koji su ranije pripadali udruzi koja je raspuštena dvije godine prije toga. U tučnjavi je jedan od navijača smrtno stradao.

Dopisom od 12. travnja 2010. godine Nacionalno povjerenstvo za suzbijanje nasilja na sportskim događanjima obavijestilo je obje udruge podnositeljice zahtjeva o Vladinoj namjeri da ih raspusti. Nakon što su obje udruge imale priliku dostaviti svoje očitovanje, Povjerenstvo je donijelo mišljenje s prijedlogom da se obje udruge raspuste. Dvjema uredbama od 28. travnja 2010. godine, premijer je naložio raspuštanje dviju udruga zbog opetovanih djela vandalizma i nasilja, počinjenih kolektivno od strane njihovih članova, uključujući događaje od 28. veljače 2010. godine.

Dana 7. svibnja 2010. godine udruge su podnijele hitan zahtjev Državnom vijeću (*Conseil d'Etat*) za suspenziju izvršenja uredbi te žalbu s prijedlogom da ukine uredbu o raspuštanju udruga.

Dana 7. lipnja 2010. godine sudac za hitne zahtjeve Državnog vijeća odbio je zahtjeve za suspenziju izvršenja naloga za raspuštanje. Dana 13. srpnja Državno vijeće je odbilo žalbe na uredbu o raspuštanju udruga, te je potvrdilo raspuštanje, ali isključivo na temelju događaja od 28. veljače 2010. godine. Državno vijeće proglasio je naloge za raspuštanje udruga razmjernima opasnosti za javni red zbog ponašanja pojedinih članova udruga.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 6. (pravo na pošteno suđenje), udruge - podnositelji zahtjeva prigovorile su da je došlo do povrede načela kontradiktornosti postupka, zbog toga što je sudac potvrdio uredbu o ukidanju udruga, ali s pozivom na druge osnove za ukidanje. Udruge su prigovorile kako nisu mogle iznijeti usmena očitovanja Državnom vijeću. Konačno, tvrdile su da je raspuštanje predstavljalo nerazmjerno miješanje u njihova prava temeljem članka 11. (sloboda okupljanja i udruživanja).

OCJENA SUDA

Članak 6. (pravo na pošteno suđenje)

Što se tiče prigovora o povredi načela kontradiktornosti zbog toga što je sudac Državnog vijeća temeljio svoju odluku na drugačijoj osnovi, Sud je primijetio da se Državno vijeće pozvalo samo na neke od osnova na kojima su se temeljili nalozi za raspuštanje. Ti su nalozi izdani zbog počinjenja uzastopnih kaznenih djela, uključujući događaje od 28. veljače 2010. godine, dok se Državno vijeće pozvalo samo na događaje od 28. veljače 2010. godine.

Međutim, stranke su imale priliku raspraviti i o događajima od 28. veljače 2010. godine i o drugim osnovama za donošenje odluka. Sud je stoga zaključio da promjena osnove za raspuštanje udruge nije dovela do povrede prava na pošteno suđenje.

Što se tiče prigovora udruge da nisu mogle dati usmeni iskaz pred Državnim vijećem, Sud se pozvao da svoju raniju praksu o tome da specifična priroda postupka pred najvišim sudbenim tijelom može opravdati činjenicu da samo specijalizirani odvjetnici imaju pravo govoriti pred takvim sudom. Sud je stoga utvrdio da je prigovor očigledno neosnovan.

Članak 11. (pravo na slobodu udruživanja)

Sud je na samom početku uočio da su stranke suglasne da je pobijana mjera predstavljala miješanje u pravo na slobodu udruživanja te da nisu negirale da se miješanje temeljilo na zakonskoj osnovi (Zakon o sportu).

Državno vijeće je utvrdilo da je sudjelovanje udruge u događaju od 28. veljače 2010. godine doveo do narušavanja javnog reda i mira tijekom kojeg je nastradao jedan navijač, te da su u tom događaju sudjelovali navijači koji su pripadnici ovih udruge.

Zakonodavstvom je bila previđena mogućnost raspuštanja udruge kao kolektivna mjera borbe protiv ekstremnog nasilja na nogometnim stadionima u slučajevima ponavljanja ozbiljnih kažnjivih ponašanja. Uz mogućnost raspuštanja, predviđena je i mogućnost izricanja suspenzije svih aktivnosti udruge.

U konkretnom slučaju, ove zakonske mjere primijenjene su u svjetlu niza kolektivnih kažnjivih djela koja su uključivala bacanje projektila na policiju i nasilne sukobe u kojima je smrtno stradao jedan navijač, i to upravo na samom početku nogometne sezone.

Sud je prihvatio da su domaća tijela opravdano smatrala kako postoji „hitna društvena potreba” da se nametnu drastična ograničenja skupinama navijača, odnosno da se donesu mjere koje su predmet ovog postupka. Nalozi za raspuštanje stoga su bili nužni u demokratskom društvu, radi sprječavanja nereda i kriminala.

Prije raspuštanja udruge, vlasti su pokušale primijeniti druge mjere, poput zabrane posjećivanja stadiona, ali iste nisu polučile uspjeh. Zbog ozbiljnosti posljedica događaja od 28. veljače 2010. nije se razmatrala primjena blaže mjere poput suspenzije. Naime, vlasti su odlučile zaustaviti začarani krug nasilja i spriječiti opasnu imitaciju ponašanja među različitim udrugama navijača, nakon što su zaključile da same udruge nisu sposobne spriječiti svoje članove u narušavanju javnog reda.

Sud je istaknuo da države imaju široku slobodu procjene pri ocjeni nužnosti miješanja u pravo na slobodu udruživanja kada je riječ o sprječavanju poticanja na nasilje.

Nadalje, Sud je naglasio da udruge sa službenim ciljem promicanja nogometnog kluba nemaju istu važnost za demokraciju kao političke stranke, te stoga strogoća kojom treba ispitivati nužnost mjere kojom se ograničava neko pravo udruge nije jednaka kao u slučaju političkih stranaka. U tom pogledu, te s obzirom na kontekst, Sud je utvrdio da se nalozi za raspuštanje udruge mogu smatrati razmjernima cilju koji se njima namjeravao postići, i da zbog toga nije došlo do povrede članka 11.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.